

KONSEKVENsutREDNING - LANDSKAP

PROSJEKTNR.:

2021107

PROSJEKT:

Granby næringsområde

DATO:

13.05.2022

OPPDRAUGSGIVER

Granby AS

UTFØRT AV:

Landskapsarkitekt Silje H. Eide, Pir II

EIENDOM:

63/278

GRANBY NÆRINGSOMRÅDE

INNLEDNING

Mål

Det er viktig å finne gode miljøløsninger når det planlegges ny bruk av arealer. Til det trengs kunnskap om hvilke landskapsverdier som finnes i utredningsområdet. Det er viktig å få vurdert hvordan et planlagt arealinngrep påvirker landskapet, og hvilke konsekvenser som følger av dette. Konsekvensutredningen skal være et verktøy for kartlegging og verdisetting av landskap som skal sikre verdifulle natur- og kulturlandskap, og bidra til en god tilpasning av utbyggingstiltak.

Metode

Konsekvensutredning bygger på Miljødirektoratets veileder M-1941; *Konsekvensutredninger for klima og miljø*.

Definisjon og avgrensning

Europarådets landskapskonvensjon definerer *landskap* som et område, slik folk oppfatter det, hvis særpreg er et resultat av påvirkningen fra og samspillet mellom naturlige og/eller menneskelige faktorer.

Konsekvensutredningen avgrenses til følgende elementer i tråd med veileder M-1941:

Naturgeografiske forhold

- Landskapsvariasjon
- Naturvariasjon innenfor landskapsområdene
- Intakte naturstrukturer i landskapet

Kulturhistorien i landskapet

- Landskap preget av virksomheter eller faser med betydning for historien
- Landskap preget av bebyggelsesstruktur, bystruktur eller infrastruktur
- Landskap med tilknytning til eller betydning for etniske grupper eller med tilknytning til sosiale grupper
- Landskap knyttet til historisk hendelse, tro eller tradisjon

Andre romlige og visuelle kvaliteter ved landskapet

- Landskap med allmenn verdi knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet
- Landskap med visuelle kvaliteter

Innhold

1. Beskrivelse av eksisterende situasjon
2. Verdisetting av landskapet
3. Omfang og konsekvens for landskapsbildet
4. Evaluering
5. Avbøtende tiltak

1. BESKRIVELSE AV EKSISTERENDE SITUASJON

1.1. Landskapskarakter

Overordnet

I Artsdatabankens NiN-kartlegging kategoriseres området ved østre del av Selbusjøen som *åpent dallandskap under skoggrensen med større innsjø og bebygde områder*. Denne landskapstypen omfatter dallandskap med vid og åpen dalform, og en slak, gradvis overgang til omkringliggende åser, fjell og/eller slettelandskap. Slike områder ligger under skoggrensen, og de delene av landskapet som ikke er dominert av vann, vassdrag og våtmarker, jordbruk og bebygde områder, er normalt dekket med skog. Områder av denne typen vil i tillegg ligge ved innsjø som er større enn 8km².

Figur 1.1.1. Terrengkart over østre del av Selbusjøen. Granby er markert i rødt.

Avgrensning

Figur 1.1.2. Flyfoto av planområdet.

Området rammes inn av bratt, skogledd terreng i øst, og grenser til Fv.705 og Selbusjøen i vest. Mot nord grenser området til jordbruksområde og bebyggelse. Mot sør grenser området mot et åpent myrområde.

Terreng

Granby næringsområde ligger i bunnen av en åsside. Terrengtet i planområdet stiger etappevis fra nord mot sør. I den østlige delen av planområdet stiger terrenget brått. Området er i tillegg preget av små knauser.

Figur 1.1.3. Planområdet sett fra sør. Her ser man hogstområder lengst sør, og dyrket mark lengst nord i området.

Vassdrag

Granby næringsområde ligger tett på Selbusjøen i vest. En bekk krysser planområdet mellom planlagt felt 3 og 5, med utløp til Selbusjøen i nordvest.

Figur 1.1.4. Bekkeløpet krysser fylkesvegen gjennom en kulvert.

1.2 Vegetasjon

I store deler av planområdet har et større skogsareal nylig blitt hugget. Planområdet består derfor i dag av et større hogstareal, i tillegg til to felt dyrket mark. Omkringliggende areal i øst er skogkledd, hovedsakelig av gran. Øst og sør i området finner vi ulike typer myr.

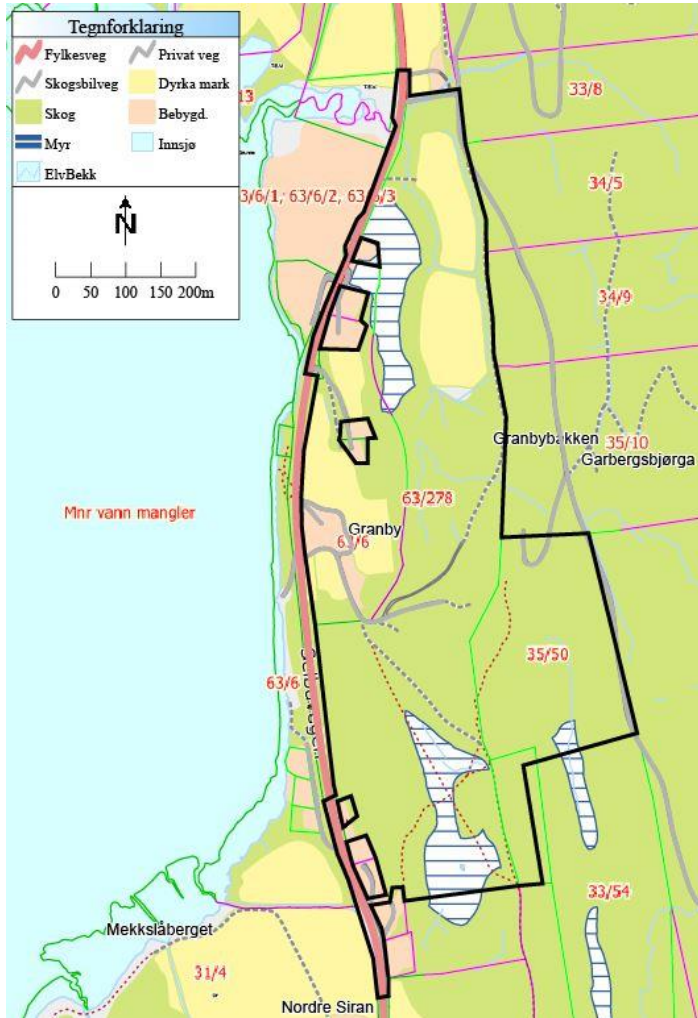
Figur. 1.2.1. Gjenværende skogsareal vest i planområdet skjærer området fra eksisterende bebyggelse.

Figur 1.2.2. Gjenværende trerekke med bjørketrær og noen bartrær følger pilegrimsveien langs jordbruksarealet. Disse rammer inn pilegrimsveien, tilfører en grønn åre til området, og delvis skjærer vei fra næringsområdet.

1.3. Arealbruk

Dagens arealbruk er i hovedsak jord- og skogbruk med spredt boligbebyggelse.

Figur 1.3.1 Kart over arealbruk. Kartgrunnlag hentet fra Selbu kommune.

1.4. Bebyggelse

Det er flere avkjørslar til bebyggelse langs fylkesvegen vest for planområdet. Nordvest for planområdet; på motsatt side av fylkesvegen, er det etablert industrivirksomhet.

Ferdse

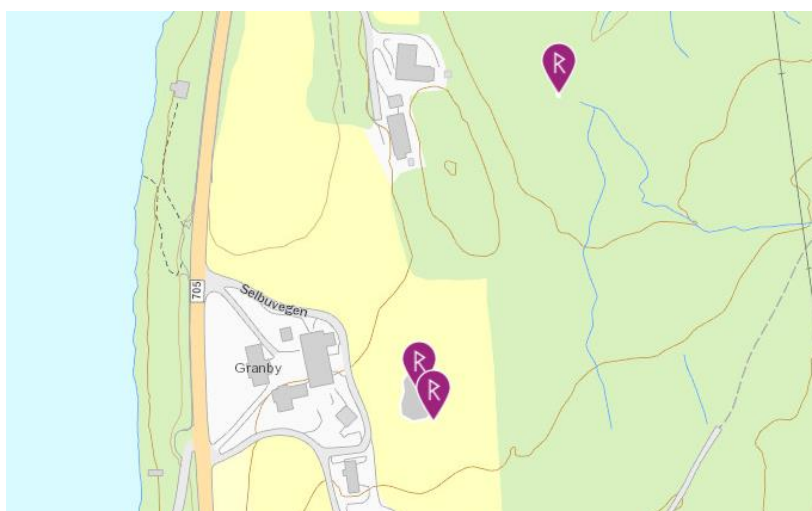
Selbuvegen, Fv.705, går langs vestsiden av planområdet, mellom planområdet og Selbusjøen. Det finnes også flere traktorveger i området.

1.5. Kulturhistorie

Norges eldste pilegrimsled, Romboleden, går langs Gammelvegen og krysser planområdet fra sørøst til Granby gård før den fortsetter videre nordover. Granby gård, et gårdstun fra 1912, tilbyr overnatting til pilegrimene. Gården er også kjent for sin utstilling om utvandringen fra Norge til Amerika.

Figur 1.5.1. Viser Granbys plassering langs pilegrimsleden.

Figur 1.5.3. Det er registrert 3 kulturminnefunn i området; to løsfunn fra henholdsvis bronsealderen og tidlig middelalder, og et arkeologisk minne fra etter-reformatorisk tid. Ingen av funnene er fredet.

1.6. Romlig-visuelle forhold

Skala og visuelle forhold

På grunn av hogst i planområdet, oppleves området stort og åpent med innsyn i aksen sør til nord. Store deler av området ligger på et høyere platå enn gjennomgående vei og bebyggelse; noe som gjør at området med enkle grep og tiltak gir en begrenset negativ virkning på nært hold. Det samme vil være for fjernvirkningen – spesielt opplevelsen av området fra fylkesveien inn fra nord og fra vei og bebyggelse på vestsiden av Selbusjøen. Fra fylkesveien sørfra, vil området ikke være synlig.

Fjernvirkning

Figur 1.7.1. Inn mot området fra nord.

Figur 1.7.2. Inn mot området fra sør.

Figur 1.7.3. Mot området fra Fv. 963 (vestsiden av Selbusjøen).

2. VERDISETTING AV LANDSKAPET

Landskapet i planområdet, som en helhet, er vurdert etter verdisetningstabellene under. Det er krysset av for hvilken verdi de ulike temaene er antatt å ha basert på beskrivelsen av eksisterende situasjon.

2.3. Verdisetting av landskap - Naturgeografiske forhold.

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller forvaltningsprioritet	Stor verdi, høy forvaltningsprioritet	Svært stor verdi, høyeste forvaltningsprioritet
Betydning for regional/nasjonal landskapsvariasjon		Vanlige forekommende naturlandskap	Godt og representativt eksempel på en distinkt type naturlandskap, lokalt viktig	Godt og representativt eksempel på en distinkt type naturlandskap, regionalt viktig.	Særlig godt og representativt eksempel på en distinkt type naturlandskap, nasjonalt viktig
Naturvariasjon innenfor landskapsområde (inkludert kulturbetinget naturvariasjon)			Landskap med middels variasjon, natursystemer og/eller andre naturlandskapselementer, lokalt viktig.	Landskap med stor variasjon i, eller karakteristisk sammensetting av landformer, geologiske elementer, natursystemer og/eller andre naturlandskapselementer, regionalt viktig.	Landskap med svært stor variasjon i eller karakteristisk sammensetning av landformer, geologiske elementer, natursystemer og/eller andre naturlandskapselementer, nasjonalt viktig.
Intakte naturstrukturer i landskapet			Sammenhengende naturstrukturer av lokal betydning.	Større sammenhengende naturstrukturer av regional betydning	Større sammenhengende naturstrukturer av nasjonal betydning

2.4. Verdisetting av landskap - Kulturhistorien i landskapet.

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller forvaltningsprioritet	Stor verdi, høy forvaltningsprioritet	Svært stor verdi, høyeste forvaltningsprioritet
Landskap preget av virksomheter eller faser med betydning for historien		Landskap som i noen grad viser virksomheter eller faser av kulturhistorisk betydning	Landskap som i middels stor grad viser virksomheter eller faser av kulturhistorisk betydning	Landskap som i stor grad viser virksomheter eller faser av kulturhistorisk betydning	Landskap som i svært stor grad viser virksomheter eller faser av kulturhistorisk betydning
Landskap preget av bebyggelsesstruktur, bystruktur eller infrastruktur		Normalt forekommen by- og bebyggelses- eller infrastrukturer	Landskap som i middels stor grad er preget av særegne og intakte by-, bebyggelses- eller infrastrukturer	Landskap som i stor grad er preget av særegne og intakte by-, bebyggelses- eller infrastrukturer.	Landskap som i svært stor grad er preget av særegne og intakte by-, bebyggelses- eller infrastrukturer
Landskap med tilknytning til eller som har betydning for etniske grupper Landskap med tilknytning til sosiale grupper		Landskap som i noen grad har tilknytning til/har betydning for å vise ressursbruk og levevis til etniske grupper. Landskap som i noen grad har tilknytning til sosiale grupper.	Landskap som i middels stor grad har tilknytning til/har betydning for å vise ressursbruk og levevis til etniske grupper. Landskap som i middels stor grad har tilknytning til sosiale grupper.	Landskap som i stor grad har tilknytning til/har betydning for å vise ressursbruk og levevis til etniske grupper. Landskap som i stor grad har tilknytning til sosiale grupper.	Landskap som i svært stor grad har tilknytning til/har betydning for å vise ressursbruk og levevis til etniske grupper. Landskap som i svært stor grad har tilknytning til sosiale grupper.
Landskap knyttet til historisk hendelse, tro eller tradisjon		Landskapet er i noen grad er knyttet til historiske hendelser, tro eller tradisjon	Landskapet er i middels grad knyttet til historiske hendelser, tro eller tradisjon, lokalt viktig.	Landskapet er i stor grad knyttet til historiske hendelser eller tro og tradisjon, regionalt viktig.	Landskapet er i svært stor grad knyttet til historiske hendelser eller tro og tradisjon, nasjonalt viktig.

2.5. Verdisetting av landskapet – andre romlig-visuelle kvaliteter

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller forvaltningsprioritet	Stor verdi, høy forvaltningsprioritet	Svært stor verdi, høyeste forvaltningsprioritet
Landskap med allmenn verdi knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet			Landskap som er allment anerkjent i lokal sammenheng/ knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet lokalt.	Landskap som er allment anerkjent i regional sammenheng/ knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet regionalt.	Landskap som er allment anerkjent i nasjonal sammenheng/ knyttet til opplevelse, identitet og tilhørighet nasjonalt.
Landskap med visuelle kvaliteter		Landskap med noen visuelle kvaliteter.	Landskap med gode visuelle kvaliteter, eller kvaliteter av lokal betydning.	Landskap med særlig gode visuelle kvaliteter, eller kvaliteter av regional betydning.	Landskap med unike visuelle kvaliteter, eller kvaliteter av nasjonal betydning.

0-alternativ

Konsekvensutredningen ses i sammenheng med 0-alternativet som vil være å ikke realisere planene. Området er allerede regulert gjennom områderegulering for Øystrand – Granberg og omdisponert til boligformål med tilhørende infrastruktur. Det ligger et krav om detaljregulering for å bygge ut området.

3. OMFANG OG KONSEKVENSBILDET

Terreng

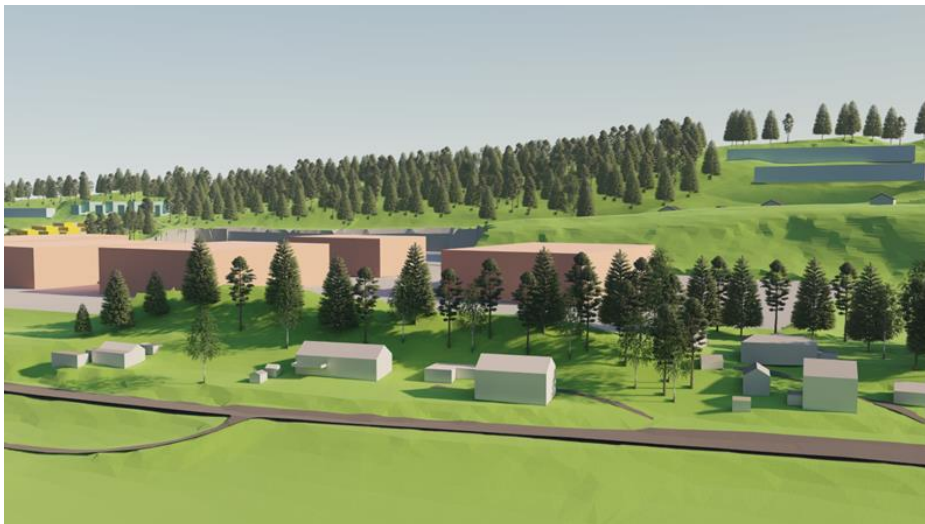
Den planlagte industribebyggelsen vil ligge på planerte flater som deles opp og ligger terrassert i landskapet for å være mest mulig tilpasset terrenget samt oppnå en høyere utnyttelsesgrad av næringstomtene. Flatene møter eksisterende terreng med skråninger med fallforhold 1:2.

Næringsarealene foreslås å ha en stigning opp til 2% i sørøstlig retning for å oppnå høy utnyttelse av planområdet og samtidig ha en god tilpasning til eksisterende terreng.

Terrenget i felt 5 og 6 heves slik at alt næringsareal ligger over høyde +163,2 med tanke på flom fra Selbusjøen.

I Felt 4 vil det bli en fjellskjæring på inntil 19 meter på det høyeste, sør i feltet. Dette vil bli det visuelt største terrenginngrepet i planområdet.

Vestre del av kollen på felt 2 og 7 bevares for å fungere som skjerm mellom næringstomt og eksisterende bebyggelse.

Figur 3.1. Gjenværende kolle som skjerm mellom næringstomt og eksisterende bebyggelse.

Ferdsel

Det anlegges en veg med adkomst fra fylkesvegen mellom felt 5 og 6. Vegen har snuplass ved sørenden av felt 2. Det anlegges fortau langs vegen. Pilgrimsleden bevares, og en strekning av leden er lagt til et nytt fortau som følger interne vegen før leden igjen kobles på Gammelvegen ved en ny bekketrasé

Bebyggelse

Arealet avsatt til næringsformål er i dag ubebygd. Omkringliggende bebyggelse er i hovedsak spredt enebolig-bebyggelse med unntak av næringsbebyggelse i nordvest. Planlagt næringsbebyggelse vil derfor i noen grad bryte med eksisterende landskapspreg. Det er i dag ikke kjent hvilken næring som etablerer seg her.

Vegetasjon og blågrønne strukturer

Det foreslås et grøntbelte på vestsiden av næringsarealet på mellom 10 og 50 meter som vil være en en buffersone mellom næringsareal og eksisterende bebyggelse. Grøntbelte vil bestå av eksisterende skog og skråning med ny beplantning opp til næringsareal.

Figur 3.2. Sett fra vest. Grøntbeltet blir en skjerm mellom næringsbygg og eksisterende bebyggelse.

Ved å bevare trerekke av bjørk langs eksisterende pilgrimsled får vi en skjerm mot næringsarealet. Bekken som i dag krysser felt 3 og 5 foreslås å legges om slik at den følger Gammelvegen og går øst for industrivegen og rundt felt 6. Sammen med bjørketrærne vil bekken være en blågrønn åre og en positiv estetisk kvalitet langs næringsarealet.

Figur 3.3. Viser bekken langs felt 6.

Fjernvirkning

Figur 3.4. Området sett fra fylkesveien fra nord.

Figur 3.5. Næringsområdet sett fra andre siden av Selbusjøen.

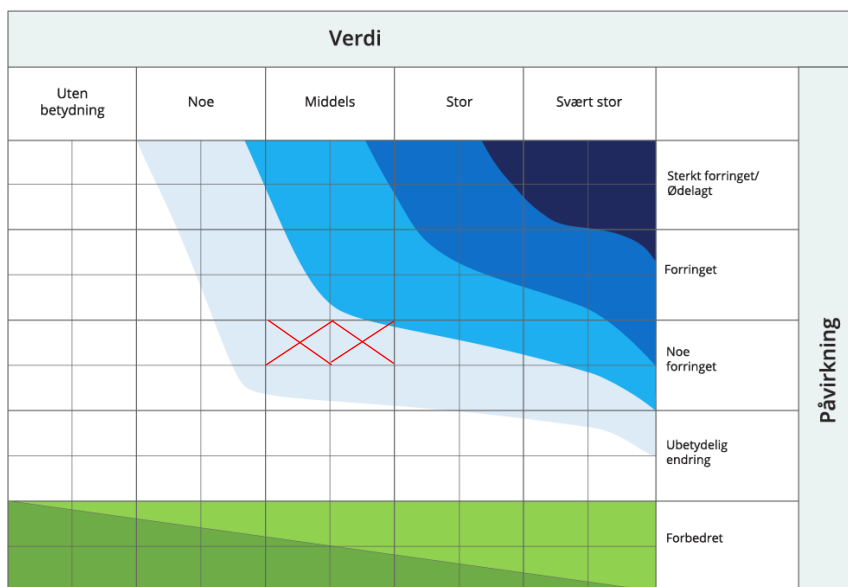
4. EVALUERING

Figur 4.1. Helhetsvurdering av tiltakets påvirkning på landskapet.

Planen eller tiltakets påvirkning	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Areal	Tiltaket medfører istandsetting av ødelagt/sterkt forringet landskap.	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med ingen/ubetydelig påvirkning på landskaps-karakteren.	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med noe negativ påvirkning på landskaps-karakteren.	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med negativ påvirkning på landskaps-karakteren	Tiltaket medfører arealbeslag og/eller direkte fysiske endringer med stor negativ påvirkning på landskaps-karakteren
Skala/ dimensjoner	Tiltaket har en god tilpasning til skalaen i landskapet og framhever denne.	Tiltaket er tilpasset skalaen i landskapet, eller er underordnet denne.	Tiltaket dominerer noe over landskapets skala.	Tiltaket dominerer over landskapets skala	Tiltaket dominerer i stor grad over landskapets skala.
Visuell fjernvirkning		Tiltaket har ingen/ ubetydelige visuelle virkninger.	Tiltaket har visuelle virkninger som i noen grad forringer opplevelsen av delområdet.	Tiltaket har visuelle virkninger som forringer opplevelsen av delområdet.	Tiltaket har visuelle virkninger som dominerer og forringer opplevelsen av delområdet.
Utforming og lokalisering	Tiltaket bygger opp under romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller reduserer fragmentering	Tiltaket bryter ikke/i ubetydelig grad med romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller medfører ingen/ubetydelig fragmentering.	Tiltaket bryter noe med romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller medfører noe fragmentering.	Tiltaket bryter med romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller medfører fragmentering.	Tiltaket bryter i stor grad med romlige og/eller funksjonelle mønstre og sammenhenger i landskapet, og/eller medfører omfattende fragmentering.
Arkitektonisk utforming	Tiltaket fremstår som en særlig god arkitektonisk helhet, og/eller har særlig god design.	Tiltaket fremstår som en arkitektonisk helhet.	Tiltaket fremstår i noen grad som en arkitektonisk helhet, og/eller har noe dårlig design.	Tiltaket fremstår i liten grad som en arkitektonisk helhet, og/eller har dårlig design.	Tiltaket fremstår helt uten arkitektonisk helhet, og/eller har svært dårlig design.

Konsekvensviften viser samlet konsekvensgrad for landskap basert på en sammenstilling av verdivurdering og påvirkning. Konsekvensviften viser hvor alvorlig konsekvensene av tiltaket forventes å bli.

Figur 4.2. Konsekvensvifte.

Skala og veiledning for konsekvensutredning

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	Svært alvorlig miljøskade	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for området. Gjelder kun for områder med stor eller svært stor verdi.
---	Alvorlig miljøskade	Alvorlig miljøskade for området
--	Betydelig miljøskade	Betydelig miljøskade for området
-	Noe miljøskade	Noe miljøskade for området
0	Ubetydelig miljøskade	Ingen eller ubetydelig miljøskade for området
+ / ++	Noe miljøforbedring. Betydelig miljøforbedring	Miljøgevinst for området. Noe forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)
+++ / ++++	Stor miljøforbedring. Svært stor miljøforbedring	Stor miljøgevinst for området. Stor (+++) eller svært stor (++++) forbedring. Benyttes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdøkning som følge av tiltaket

Konsekvensviften viser at en planområdet som helhet har en middels verdi, og at området totalt sett vil bli noe forringet av tiltaket. Tiltaket vurderes derfor å kunne føre til noe miljøskade for området.

5. AVBØTENDE TILTAK

Arealbeslag på matjord, myr og grøntområder kan avbøtes med å gjøre området grønnere med beplantning innenfor byggeformålene samt flytting av matjorda. Skråninger i form av skjæringer og fyllinger for tomteopparbeidelse bør beplantes.

Det blir avsatt areal til vegetasjonsskjerm langs vestsiden av planområdet. Dette skjermer mot eksisterende bebyggelse og innsyn fra nært og mer fjernt.

Randsonen ned mot omlagt bekk kan med fordel beplantes med stedegne tresorter for å skape en naturlig vegetasjonsstreng som bidrar til å tone ned tiltaket. Dette gir i tillegg positive følger som naturlig erosjonssikring av bekkeområdet og kan fungere som en naturlig korridor for faunaen.

Bryte opp store flater, både i terrenget og på bygningsfasadene.

Pilegrimsleden må sikres ved å følge autentisk led og natur- og kulturmiljøer der det er hensiktsmessig. Leden må beholde en gjennomgående trase og adkomst til Granby Gård.

Referanser

Miljødirektoratets veileder, tilgjengelig fra: <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/arealplanlegging/konsekvensutredninger/vurdere-miljokonsekvensene-av-planen-eller-tiltaket/landskap/> (Hentet: 28.03.2022).

NiN-kartlegging, tilgjengelig fra: <https://artsdatabanken.no/nin/LA/TI/I/D/22> (Hentet: 28.03.2022).

Kulturminner: tilgjengelig fra: <https://www.kulturminnesok.no/kart/?q=&am-county=&lokenk=location&am-lok=&am-lokdating=&am-lokconservation=&am-enk=&am-enkdating=&am-enkconservation=&bm-county=&cp=1&bounds=63.274306414004215,11.076391339302063,63.27260797541794,11.082184910774231&zoom=18&id=> (Hentet: 28.03.2022).